

Reach: 0
Country: Serbia

1 / 6

Рудник у којем раде срећни рудари, ГЗС са рударима 2000 метара испод земље

21.09.2014. 12:33 | 0 коментар(а)

Like Share 73 people like this.

Горњи Милановац – Србија је колевка светске металургије, прадавне геолошке активности посејале су разноврсне руде

Вест садржи видео

Овако изгледа задовољан рудар, Бобан Миловановић, 1700 метара испод земље - фото ГЗС

широм Шумадије, али су упркос томе готово сви рудници на овом простору урушени или затворени. Опште пропадање није их мимоишло, па су многи људи остали без посла, а природно благо лежи неискоришћено. Међутим, један је преживео српски пут ка либерализму и отвореном тржишту, на планини Рудник спас окнима, неочекивано и нетипично за наше прилике, донела је пре 10 година приватизација, свега неколико дана пре заказаног стечаја. Од тада су повећани број радника, маса за плате, као и производња, рад у јами постао је пожељан, па је међу рударима много младих момака у двадесетим годинама. Новинари Гласа западне Србије посетили су ходине и јаме Рудника и флотације „Рудник“, који се кроз планину пружају у дужини од 70 километара и силазе у дубину од 150 метара.

Reach: 0
Country: Serbia

2 / 6

Запутили смо се у окна добро проветреним пролазима и пространим коморама. Повремено би из таме, уз удаљено брујањемашине, изронила светла лампи и зачуло би се „срећно“, поздрав којим се рудари од памтивека ословљавају у дубини земље.

Рудари двадесетогодишњаци

Бројни мештани оближње варошице Рудник, чије генерације су дубиле ходнике кроз планину која им је дом, нашли су ухлебљење копајући руду. Срђана Крњајића, деветнаестогодишњака, затекли смо километар и по у дубини Рудника. Већ пола године ради овде, каже да је задовољан и да овај посао не би мењао за неки на површини земље.

Рудар деветнаестогодишњак, Срђан Крњајић, фото ГЗС

„Тренутно узимам узорке руде и носим их на проверу. Допада ми се овде, веома сам задовољан послом и платом, није тешко и надам се да ћу остати“, прича он. Његов колега Петар Марковић (22) две и по године је рудар, иако је по занимању ветеринарски техничар. „У струци није било посла, зато сам одлучио да се опробам овде и остао. Мора се нешто радити, примања су добра, и није напорно“, наводи он.

Године 2004. у Руднику је било ангажовано 295 рудара, данас их је 420, међу њима је много оних који су у јаму сишли са других послова, а тренутно око 350 људи чека на пријем за било које радно место, привучених добром и редовном зарадом.

Трговац технолошки вишак постао најбољи рудар

Некадашњи трговац Момир Живковић рудар је постао случајно. Када је остао без посла пут га је нанео у Рудник, решио је да се опроба и ту је већ шест година. „Жао ми је што нисам раније дошао! Услови су одлични, зараде омогућавају да издржавам породицу, приуштим летовање, културне садржаје и квалитетан живот. Јесте под земљом, али вреди“, прича он док узима комад камена и показује трагове бакра, цинка и олова који се пресијавају у светлости његове лампе.

Reach: 0
Country: Serbia

3 / 6

„Ово је право богатство, њиме издржавамо наше породице. Научили су нас да препознајемо руду, а поред тога морамо познавати јаму и средства за рад, што је уз добар однос са колегама кључно за боравак у ходницима, ослоњени смо једни на друге“, додаје Момир.

Жена рудар, способна за „двојицу“

Међу рударима има и жена, једна од њих, Светлана Златић, задужена је за проветравање јаме. Цео радни век провела је у рудницима, а у овај је дошла након затварања копова „Шумадија“. „Мој посао је да обезбедим свеж ваздух у свим ходницима. Волим овај посао и рад под земљом ми није напоран“, наглашава она.

Светлана Зарић, две деценије стажа испод земље - фото ГЗС

У једној великој дворани око два километра од улаза, у коју би могла да се смести просечна кућа са окућницом, затичемо рударе који ојачавају свод, како не би дошло до обрушавања и угрожавања безбедности радника. Велика машина их подиже на висину од пет метара, где дубе стену и под сумњив блок постављају анкере, који могу да држе масу од 20 тона.

Као тек свршени средњошколац пре 18 година у јаму је сишао Бобан Миловановић, који потиче из рударске породице. Док осигурава стену присећа се пута опоравка рудника. „Од приватизације све је кренуло на боље, плате су редовне, што нас мотивише да дајемо максимум, а корист су имали варошица и околна села. Ја сам једини запослен у породици, али од моје плате лепо живим са супругом и двоје деце“, прича Бобан.

Рудник избегао стечај за 15 дана

Највећа шумадијска планина дом је предузећу Рудник и флотацији „Рудник“, где се експлоатишу руде цинка, олова, бакра и сребра. Генерални директор, Ацо Илић, каже да је приватизација од стране компаније „Контанго“ стигла у правом тренутку, свега неколико дана пре стечаја, која је омогућила нови живот овом погону.

Reach: 0
Country: Serbia

4 / 6

Рудари и њихова безбедност на првом месту, Ацо Илић, директор - фото ГЗС

„Од тада је уложено 8,5 милиона евра у опрему и инфраструктуру, и сада је ово један од најмодернијих рудника у Србији. Сви објекти су адаптирани и реновирани. Маса за плате је 2004. године износила 64 000 долара, сада је увећана 6,3 пута и износи преко 400 000 долара“, изјавио је он.

За разлику од већине приватизација које су значиле стављање катанца на предузећа и отпуштања, овде је повећан број запослених, а производња је дуплирана. Када је дошло до промене власништва, напомиње Илић, није било лако наћи квалификоване раднике, па су рудари довођени из Македоније. Од тада се много променило, данас у руднику ради 30-ак радника из ове бивше југословенске републике, много је младих, а преко 300 људи чека на пријем. „Тренутно примамо само јамске раднике, и отворени смо за квалификовану радну снагу и повећање броја запослених“, додаје директор.

Обим производње је двоструко повећан последњих 10 година, унапређени су сви параметри, али су и даље неопходна знатна улагања. Сваке године се зато инвестира милион евра у истражна бушења, која обезбеђују будућност и наставак рада. Тенутне резервена Руднику процењене су на око два милиона тона, што обезбеђује посао за наредних 10 година. Експлоатишу се руде олова, цинка и бакра, има и нешто сребра, а концентрати који се производе извозе се у неколико земаља.

Поред тога, истиче Илић, уведени су високи ИСО стандарди, веома ретки у рударству, и то 9001 за менаџмент, 14001 за екологију и 18001 за заштиту на раду. „Посебно смо поносни на унапређење заштите рудара, прошле године смо у то уложили 5,2 милиона динара, што је дало резултате. На пример, 2005. године било је 36 повреда, а ове свега три, што је одлично, имајући у виду какво је радно окружење“, објашњава.

Рудник помаже место и мештане

Reach: 0
Country: Serbia

5 / 6

Добро пословање Рудника и флотације „Рудник“ одразило се повољно и на оближњу истоимену варошицу и околна села, будући да су многи мештани нашли запослење и добру зараду. Члан савета МЗ Рудник, Ненад Пауновић, истиче да је наведена компаније увек излазила у сусрет грађанима и месној заједници, улажући велика средства у обнову објеката и инфраструктуре, попут Дома културе и спортских терена.

Дирекција РОЦ-а

Поред тога, брину и о подмлатку и опстанку села, кроз стипендије ђацима који се школују у рударским школама, и намеравају да се врате на родну планину. „Моје дете ће уписати школу у Лазаревцу, за рударство и геодезију. Вратиће се кући, да ширимо домаћинство, тако су нас саветовали и раници и руководство рудника“, каже нам Рајко Јаковљевић, мештанин Рудника.

Први српски динар искован на Руднику

Иначе, овај рудник има најдужи континуитет експлоатације руде у овом делу Европе, пошто су на локалитету Прљуша пронађени трагови копања из неолита, односно млађег каменог доба. Околина обилује археолошким налазиштима, од којих су најзначајнија она из времена средњег века, када је Рудник био један од центара српске државе и основ њеног богатства и моћи.

Овде је искован први српски динар са ћириличним натписом, за владавине краља Драгутина у 13. веку, а истраживања последњих година на светлост дана су изнела остатке бројних палата и кућа, резиденција властеле,

Reach: 0

Country: Serbia

6 / 6

***Овако изгледа руда богата бакром, оловом и сребром
ископана у четвртак у утроби планине Рудник***

али и Дубровчана, и странаца, пошто се овде одвијала
интензивна трговинска делатност.

Танјуг

Глас западне Србије